

מהו גיל ההסכמה המותר לקיום יחסי מין עם קטינה?

עקב רצונו של המחוקק להגן על קטינים מפני פגיעה או ניצול בשל חוסר בשלותם הפסיכולוגית, נקבע בחוק גיל מינימלי בו אדם נחשב לבוגר דיו בכדי שיוכל לתת את הסכמתו המשפטית לפעילות מינית. המונח גיל ההסכמה נגזר מהוראות חוק העונשין הקובעות את הגיל בו קיום יחסי מין ייחשבו לעבירה פלילית גם אם הקטין או הקטינה הסכימו לכך. עו"ד אסף דוק מסביר מהו גיל ההסכמה המותר בו ניתן לקיים יחסי מין עם קטין או קטינה וכן מהם העונשים הצפויים למפרים זאת, גם אם הדבר היה בהסכמה.

גיל ההסכמה ברוב המדינות המערביות, נע בטווח הגילים שבין ארבע-עשרה שנים לשמונה-עשרה שנים, כאשר בישראל נקבע כי גיל ההסכמה הוא 16 שנים. על פי חוק, אדם המקיים מגע מיני או פעילות מינית כלשהי עם בן או בת זוג חייב לקבל את הסכמתם כשהדבר נעשה ללא ניצול או כפייה, כשגיל בן או הבת הזוג מגיל 16 ומעלה.

מדוע קיים גיל הסכמה?

בכדי להגן על קטינים מפני פגיעה או ניצול, נקבע בחוק גיל מינימלי בו מותר לקיים מגע מיני. קטינים עשויים להביע נכונות לקחת חלק בפעילות מינית, אך עם זאת על פי סעיף 346 לחוק העונשין - עקב חוסר היכולת להבין את הפעולה והשפעותיה, הסכמתו אינה תקפה, ושיתוף פעולה עימם מהווה פגיעה בהם.

המחוקק מצא לנכון להטיל איסור על בעילה גם כאשר היא מבוצעת בהסכמה הדדית, לאור הרצון לשמור ולהסדיר סטנדרט חברתי ומוסרי בנושאים שיפורטו בהמשך מתוקף תפקידו הפטרנליסטי. עבירת בעילה אסורה בהסכמה כוללת שני מצבים בהם ההסכמה הפורמלית שניתנה לביצוע יחסי המין לא תיחשב כהסכמה מן הבחינה החברתית - הראשון הוא בעילה של קטינה בהסכמתה הפורמלית, והשני הוא בעילה של בגירה בהסכמה אשר הושגה תוך ניצול מעמדי או הבטחת שווא.

מתי הסכמתם של קטין או קטינה רלוונטית על אף גילם?

נדרש שתתקיים מחשבה פלילית שהיא היסוד הנפשי בעבירות מין. כלומר, על הנאשם לדעת את החוק ואת האיסור במעשה. יחד עם זאת, בנסיבות מסוימות לנאשם תהייה הגנה, במידה והנאשם קיים עם קטין פעילות מינית מתחת לגיל ההסכמה כי סבר שגילו מעל הגיל כאמור, והוכיח כי עשה מאמצים לוודא את גילו. הוראות המופרטות בסעיף 34(א) לחוק העונשין, קובעות כי אדם לא יישא באחריות פלילית אם ביצע מעשה שאילולא ידע את אמיתות הדברים - היה נושא באחריות. הסעיף מוסיף כי יתקיים סייג לאחריות פלילית במידה וסבר כי גילו של הקטין הוא מעל הגיל המינימלי.

הסכמתם של קטין או קטינה רלוונטית על אף גילם, במידה וגילם קרוב יחסית לגיל האדם עמם קיימו פעילות מינית וזאת במידה והמעשה לא היה בגדר עבירה או שסווג כעבירה פחות חמורה. החוק קובע כי הפרש הגילים **לא יעלה על 3 שנים** בין הנאשם לקטין או לקטינה והמעשים בוצעו בהסכמה במהלך יחסי חברות רגילים ללא ניצול של הנאשם את מעמדו.

יחד עם זאת, לתחולת ההגנות נקבע גיל מינימלי של הקטין, שמתחתיו לא תקום לנאשם טענת הגנה. הגיל כאמור איננו מופיע בחקיקה אך הוא משתמע ממנה. ברוב המדינות המערביות נקבע גיל מינימלי בין 12 ל-14 שנים.

מה העונשים הקבועים בחוק בגין עבירות מין מתחת לגיל ההסכמה?

בעילת קטינים

מההוראות המפורטות בחוק העונשין, תחת סימן ה' לפרק י', נובע כי במדינת ישראל גיל ההסכמה למגע מיני או פעילות מינית הוא 16 שנים. כאשר אדם בועל קטינה בגיל שבין 14-16 בהסכמה והיא אינה נשואה לו, או כאשר אדם בועל קטינה בגיל 16-18 תוך ניצול יחסי תלות, מרות, חינוך, השגחה או תוך הבטחת שווא לנישואין, הוא צפוי לעונש של עד **5 שנות מאסר** מאחורי סורג ובריה. אדם הבועל אישה שגילה מעל 18, תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או שירות או תוך הבטחת שווא לנישואין כשהוא מתחזה לפניו על אף היותו נשוי, צפוי לעונש של עד **3 שנות מאסר**.

אדם הבועל אישה ללא הסכמתה החופשית דינו **16 שנות מאסר**, הוראה שרלוונטית לכל גיל שהוא. במידה וניתנת הסכמה לבעילה אך מפי קטינה שטרם מלאו לה **14 שנים**, הדבר ייחשב לעבירת אינוס שהעונש בצידה הוא עד **16 שנות מאסר**. על כן, מהוראה זו ניתן להסיק כי קטינה מתחת לגיל כאמור, לא יכולה להסכים לבעילה, והסכמה או לחילופין - אי הסכמה, איננה משנה.

כמו כן, החוק קובע עונש מאסר של עד **20 שנים** לנאשם שביצע בעילת קטינה שטרם מלאו לה 16 שנים חרף הסכמתה החופשית, בהסכמתה החופשית אך שהושגה במרמה לבי מיהות העושה או מהות המעשה, תוך ניצול מצב של חוסר הכרה בו היא שרויה או מצב אחר המונע ממנה לתת הסכמה חופשית או תוך ניצול היותה חולת נפש או לוקה בשכלה שבשל כל לא ניתנה הסכמה חופשית.

מעשים מגונים בקטינים

העונש הקבוע בחוק לאדם שביצע מעשה מגונה בקטין או קטינה שגילם הוא עד ארבע-עשרה שנים הוא שבע שנות מאסר. כמו כן, נקבע עונש מאסר של עד שלוש שנים בגין ביצוע מעשה מגונה בכל מקום שהוא בפני קטין שטרם מלאו לו שש-עשרה שנים. זאת ועוד, נקבע עונש מאסר של עד עשר שנים בגין ביצוע מעשה מגונה בקטין או קטינה שגילם עד שש-עשרה שנים, ללא הסכמה חופשית או כאשר הושגה הסכמה במרמה או תוך ניצול מצב המונע מהקטין לתת הסכמה חופשית. המבצע מעשה מגונה בקטין בטווח גילים של ארבע-עשרה עד שמונה-עשרה שנים תוך ניצול יחסי מרות, תלות, חינוך, עבודה, השגחה או שירות דינו עד ארבע שנות מאסר בפועל. נקבע עונש מאסר למשך שנתיים לאדם המבצע מעשה מגונה בבגיר שמלאו לו שמונה עשרה שנים תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או שירות.

מעשי סדום בקטינים

הדין על ביצוע מעשה סדום בקטין שמלאו לו ארבע-עשרה שנים אך טרם מלאו לו שש-עשרה שנים, או בקטין שמלאו לו שש-עשרה שנים וטרם מלאו לו שמונה-עשרה שנים, תוך ניצול יחסי מרות, תלות, השגחה או חינוך הוא חמש שנות מאסר. העונש הקבוע בחוק בגין ביצוע מעשה סדום באדם שמלאו לו שמונה-עשרה שנים תוך ניצול יחסי מרות בעבודה או בשירות הוא שלוש שנות מאסר. הדין בגין ביצוע מעשה סדום בקטין שטרם מלאו לו שש-עשרה שנים חרף הסכמתו החופשית, בהסכמה שהושגה במרמה, תוך ניצול מצב של חוסר הכרה בו הוא שרוי או מצב המונע ממנו לתת הסכמה חופשית או תוך ניצול היותו חולה נפש או לוקה בשכלו שבשל כל לא ניתנה הסכמה חופשית הוא עשרים שנות מאסר. המבצע עבירת מעשה סדום בקטין או קטינה שטרם מלאו לו או לה ארבע-עשרה שנים אף בהסכמתה או המצבע עבירת סדום ללא הסכמה חופשית של האדם, לא משנה מה גילו, דינו שש-עשרה שנות מאסר.

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין קיום יחסי מין עם קטינה בהסכמה?

פנה לעורך דין מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירת המשטרה ובין אם זה בכותלי בית המשפט, שכן המדובר בעבירה שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד עבורך הכוללת כאפשרות סבירה לחלוטין גם שהייה מאחורי סורג ובריח לתקופה ממושכת. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות מין מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין קיום יחסי מין עם קטין או קטינה בהסכמה פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.